

FRANÇOIS TESTVÉR, TAIZÉ
A tanítványság

Keresztény mesterek

4

A sorozatban megjelent:

Jeromos atya: *Lehetőségek és dallamok*

Nicolaus Cusanus: *Az együgyű a bölcsességről*

Dom Samuel: *A világosság gyermekei*

megpróbáltatás idején

François testvér, Taizé

A tanítványság

Tanítványnak lenni és tanítvánnyá tenni

Biblikus elmélkedések

Vigilia Kiadó
Budapest, 2024

A fordítás alapjául szolgáló mű:
Frère François, de Taizé:
Suivre le Christ et se faire disciple.
Réflexions bibliques
© Les Presses de Taizé, 2014

Fordította:
Thorday Attila

A francia eredeti alapján lektorálta:
Hardi Ferenc

Magyar nyelvi szempontból lektorálta:
Szendrényi Marietta

A szentírási idézeteket a
Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat
2007-ben megjelent kiadása alapján idézzük.

© 2014 Ateliers et Presses de Taizé,
71250 Taizé, France
Hungarian translation © Thorday Attila, 2024
Hungarian edition © Vigilia Kiadó, 2024

ELŐSZÓ

A tanítványság témája ismét aktuálissá vált az egyházban. A krisztushívők tudják, nem elégedhetnek meg azzal, hogy vallásgyakorlásukat úgy adagolják az életükhöz, mint mártást a főfogáshoz. Az egyház ma már nem a tömegek egyháza. A Krisztusban való hit manapság egyre inkább azt jelenti, hogy a híveknek úgy kell követniük őt, ahogyan az első keresztények tették a maguk idejében. A hit nem redukálható bizonyos számú igazság elfogadására, sem az erkölcsiséghez való ragaszkodásra. A hit az embert az élő Krisztushoz vezet, s a hitre jutás folyamata során, aki útrakel, az átadja magát Krisztusnak, elkötelezi magát, és hagyja, hogy Krisztus vezesse őt tovább az úton. Ebben a folyamatban a hívő eltávolodik a világ hitrendszerétől és feszültségek között találja magát: kiszolgáltatottá válik.

1936-ban Dietrich Bonhoeffer német evangélikus lelkész megértette, hogy a náci hatalommal feszült viszonyban lévő, hitvalló egyháznak fel kell készítenie leendő lelkipásztorait arra, hogy ne csak funkcionáriusok legyenek, akik az élet vallási oldalát biztosítják. Azoknak, akik egy általa vezetett szemináriumon találkoztak, írt egy könyvet *Követés*

címmel, amelyből már akkoriban is sok-sok világi krisztushívő merített ihletet.¹

E művében Bonhoeffer részletesen áttekinti és mélyrehatóan magyarázza az első tanítványok meghívását, a Hegyi Beszédet és a Máté evangélium 10. fejezetében található missziós beszédet. A könyv ereje abban rejlik, hogy Bonhoeffer elutasítja a „történelem Jézusa” és a „hit Krisztusa” éles szembeállítását, vagyis nem választja szét Jézus galileai szolgálatát és a feltámadás után az egyházban élő jelenlétét. Ezzel eleve kizárta azt a kettősséget, amely a tanítványság témáját veszélyezteti: egyik oldalról azt, hogy Jézus követése idealista és erősen egyéni törekvéssé váljon, tekintet nélkül a társadalom szövetébe való beilleszkedésre, másik oldalról pedig azt, hogy az egyház élete Jézus meglehetősen konkrét követeléseinek újragondolása nélkül pusztán polgári viselkedésformává váljon, és ezáltal az egyház alkalmazkodjon a világhoz.

Szent János evangéliuma Jézus utolsó megszólalását e szavakkal tárja elénk: „Kövess engem” (21,22). Péterhez szólt ez az ige, akinek rá kellett ébrednie, hogy *továbbra is* követnie kell Jézust. Jézus követése

¹ Az 1936-ban *Nachfolge* címmel kiadott könyv új francia fordítása 2009-ben jelent meg az Éditions Labor et Fides kiadásában, Bernard Lauret fordításában, Henry Mottu segítségével, *Vivre en disciple* címmel. (Magyarul: *Követés*. Luther Kiadó, Budapest, 2007. – A fordító megjegyzése.)

nem csak a galileai évekről és a jeruzsálemi útról szól, hiszen halála nem vetett véget annak az életformának, amely feltámadása óta folyamatosan zajlik, és az utolsó leheletükig kötelezi azokat, akik meghallják hívását.

Máté evangéliumának vége még egyértelműbben fogalmaz: miután Jézus feltámadt, Galileában újra találkozik az apostolokkal, és egy utolsó felszólítással búcsúzik tőlük: *„Nekem adatott minden hatalom a mennyben és a földön. Menjetek tehát, és tegyetek tanítvánnyá minden népet. Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében, és tanítsátok meg őket arra, hogy megtartsák mindazt, amit parancsoltam nektek! És íme, én veletek vagyok minden nap a világ végéig”* (Mt 28,18–20).

Máté evangéliuma szerint az apostolok soha nem szűnhetnek meg Krisztust követni, hiszen az a feladatuk, hogy másokat is a tanítványi életformára vezessenek, s nemcsak Izrael népének köreiben, hanem az egész földkerekségen, a történelem végéig: mindenütt, minden időben, férfiaknak és nőknek egyaránt nyitottnak kell lenniük arra, hogy Krisztus tanítványaivá váljanak.

Vajon tudatában vagyunk-e annak, hogy – a legelső evangélium utolsó jelenetében szereplő apostolokhoz hasonlóan – a mi feladatunk sem más, mint hogy kapcsolatot teremtsünk a feltámadt Krisztus és azok között, akik még nem hisznek benne? A mi

életünkön keresztül kell, hogy megértsék, ki volt Jézus és mit tanított, s ezek után maguk is tanítványokká váljanak; nem a *mi* tanítványainkká, hanem – hozzánk hasonlóan – Krisztus követőivé. Nem eleendő, ha csupán egyfajta vallási elmélethez vagy gyakorlathoz ragaszkodnak; a cél előttük is világos: személyes kapcsolatba kell lépniük Jézussal, és követniük Őt. A mi példánk tehát nélkülözhetetlen, hiszen ők is csak akkor válhatnak tanítványokká, ha a mi életünk példája nyilvánvalóvá teszi számukra, hogy ez mit jelent. A tanítványi lét továbbadásában Jézus számít ránk.

Ez a könyv mindössze néhány nagy vonalakban vázolt elmélkedést tartalmaz Jézus követéséről, s a célja, hogy megvilágítson bizonyos szempontokat ezen az úton.

Az olvasó talán meglepődik, hogy a negyedik evangéliumról szóló elmélkedést e könyv elejére helyeztem. Szent János pontos emlékekre támaszkodik, de tudatosan elhatárolódik attól, ami számára túlságosan is szorosan kötődött egy adott helyzethez, egy adott területhez és egy adott időhöz. Fontos volt számára, hogy a Jézus nyomdokain járó élet aktualitását úgy mutassa be, hogy ne terhelje rá mindazt, ami már egy másik korból származik.

A tájékozott olvasó könnyen rájön, hogy e könyv szerzője mennyit köszönhet Roger testvérnek. Valójában ő volt az, aki engem is az evangélium szerinti élet felé vezetett.